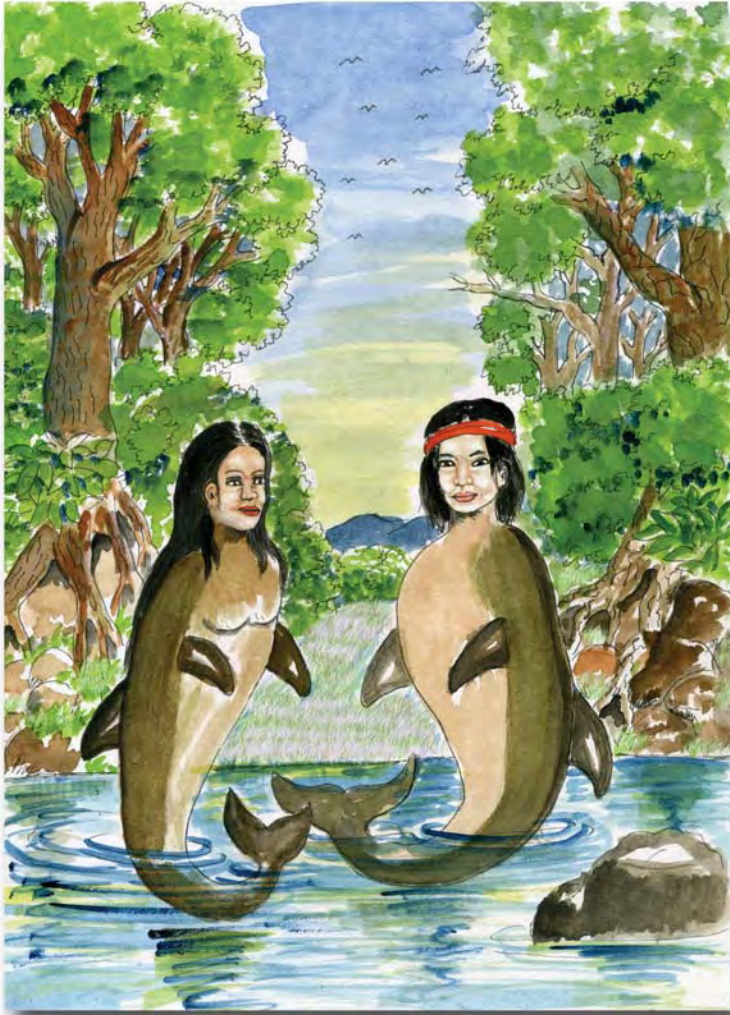

សញ្ជាតិ ថាម

“ធីតាស កេះ កា ធីសោត

រឿងព្រេងនិទាន ចក្ខុស្សក្លាយជាត្រីចេ្សរាត

សមាសភាពក្រុមការងារ

អ្នកនិទាន

លោក ញ៉ូ ភួន

អ្នកចងក្រង និងរៀបរៀង

លោក ញ៉ូ ភួន

អ្នកគូររូបភាព

លោក ពុន ទូញ

គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យ

លោក វ៉ាន វីញ

ឃិន សុខសំអឿន

លោក ស្រែន ក្វាវ

លោក ឡាន ទិត

លោក ធៀង សារឿន

លោក ញ៉ូ ភួន

លោក បេក យេក

លោក សែង សុពេជ្រ

លោក ក្វាស ទិវ

ទីប្រឹក្សា

លោក អេនឌ្រូ ខាសិន

រឿងព្រេងនិទាន បុរសក្លាយជាសត្វនាគ
រៀបរៀងដោយក្រុមការងារទំពូន
កែសម្រួលដោយគណៈកម្មការភាសាទំពូន
អង្គការសហការ (ICC) ខេត្តរតនគិរី
គូររូបដោយ លោក ពុន ទូញ
អ្នកនិទានរឿងដោយ លោក ញ៉ូ ភួន

សៀវភៅរឿងព្រេងនិទានអំពី “បុរសក្លាយជាសត្វនាគ ”

របស់ជនជាតិទំពួន ខេត្តរតនគិរី

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន ៣៥ ក្បាល

ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧

បើចង់បានព័ត៌មានបន្ថែមទៀត

សូមទាក់ទងតាមអាសយដ្ឋានខាងក្រោមនេះ

អង្គការសហការ (ICC)

P.O BOX 612

ភ្នំពេញ កម្ពុជា

Tel: 023215200 / 023213310

ឬ

P.O BOX 890003

បានលុង ខេត្តរតនគិរី

Tel: 075974029

email: ride.nfetampuan@icc.org.kh

A folk tale written in Tampuan language of Rattanakiri province, Kindom of Cambodia. First printing 35 copies, December 2007.

For more information or copies contact the address above.

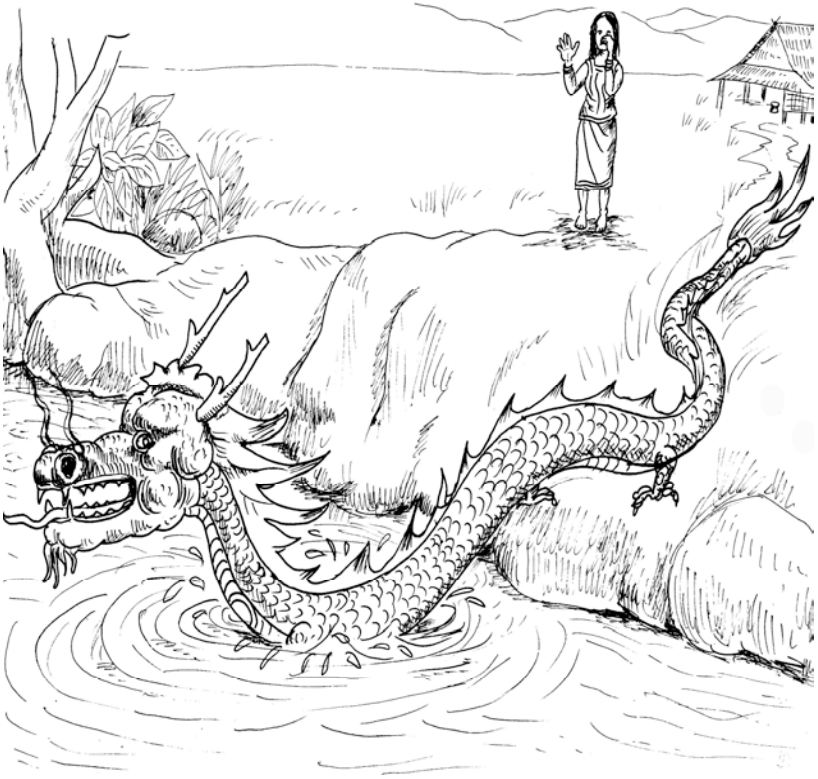
ព្រះស្រី ប៉ាន់ដា គុល អែ ទ្រីត លូ ពៀឡឺត អុះមី អន់ខ្មែ អែ អន់ខ្ម ។ ឡែង ណោះ ទ្រីត ឡាំ ប្រ័ត កាណប់ ប៉ាត់ មីរ ។ ជាឌី អន់តិត ឡឺង ណោះ អុះ អែ កា ឡាំ ជីន ពរ កា អែ ប៉ាត់ មីរ ។ ជាឌី ទីល ប៉ាត់ មីរ ពៀឡឺត កា យីត ប្រ័ត សាអ៊ឹង សង់ ។ អែ អ្សក់ អន់ទ្រេ អ្សក់ តាប៉ាល់ ត្រៃ តាប៉ុង ឡឺង សាអ៊ឹង ។ ពៀឡឺត ត្រៃ តូងៗ ជាឌី ណាក ឡឺង ទៀក កាតាំង ពៀឡឺត ត្រៃ តាប៉ុង អែ កា ម៉ាច់ កេះ ប៉ាណូស ឡាំ ប័រ សា តាប៉ុង លូ ពៀឡឺត ។ ទីល ប៉ាត់ ប៊ើក ណោះ ណាក ជា ពៀឡឺត សាខូ តាប៉ុង អីស ណោះ ។ ពៀឡឺត តើល ជា អ្សត អូ សោយ កា អាញ់ ត័រ មី ។ បត់ ពៀឡឺត ជា នីណោះ ណាក ណោះ កា ប្រិច កាតាប់ សី ចែត ម៉ុត ពីង តាប៉ុង អែ ណោះ ។ ទីល នីណោះ ពៀឡឺត កា កោះ អ្នាត តាប៉ុង ណោះ ឡែង ណោះ អែ អ្សក់ រៃ ត្រៃ ណាវ ។ ជាឌី ណាក ប័រ សា ណាវ ។ កាតាំង ពៀឡឺត តើល ជា អូ អន់ អែ កា ប្រិច

កាតាប់ សី ចែក ម៉ុត ណារ៉ូ ។ ទីល នីណោះ ព្យេទ្ធិត កាជីល ក្តែ
តាប៉ុង ណារ៉ូ កេះ អែ កា អ្យក់ ប្រ័ត សាអ៊ឹង ប៉ារ ទីប កាតាប់ សី
ណាក ណោះ ហង ។ ផាឌី មី ទ្រីត អែ អែ ប៉ាត់ ចារ កាណប់ អែ
ង៉ាញ ផា សាអ៊ឹង ញ៉ា ដេ អុះ អាញ ប្រ័ត អា ! ញ៉ា ត្រត់ បេ ផូរ

បោ រេះ កាតេះ អិរ ពុប អា ! ។ ឡែង ណោះ ទ្រើត ឡាច់ ឡឹង
កាណប់ សីត ទីល ប៉ាត់ បើក ។ អែ អំប៉ញ់ លូ ពៀឡឹត ផា សាអ៊ឹង
ញ៉ា អីស ប្រីត ត្រត់ បោ ផូរ បោ រេះ ពុប អា ហះ ? ។ ពៀឡឹត
តើល សាអ៊ឹង ញ៉ា ចឹង ទី មី អាញ់ ឡឹង អ្សាំ ក្រោះ ។ កេះណោះ
ពៀឡឹត រះ លូ ទ្រើត ផា មី ដៃ សា សាអ៊ឹង អា ខង ប៉ាណូស អំពៃ
អែ ហ្រិច ចៃត កាតាប់ សី ពីង តាប៉ុង អាញ់ ។ ទ្រើត តើល ផា
សាអ៊ឹង ញ៉ា កា សា ហង អាញ់ អុះ ខង បោ ផូរ បោ រេះ ពុប អា
! ។ បត់ ទ្រើត អ្សក់ សា សង់ សាអ៊ឹង ណោះ កេះ ។ ទ្រើត កា ទី
ង៉ាញ ផា ញ៉ា ត្រត់ តាពូច កល់ អាញ់ អា ពៀឡឹត ? ហត់ ហៃ កា
អាញ់ ឌូ ឡាត់ ។ ទីល និណោះ ពៀឡឹត កា បើក ហៃ តាទិច ផាឌី
ប៉ប កល់ ទ្រើត ចាត់ អន់តើរ ហី មី ឡា ! កល់ អីស ចាត់ អន់តើរ
ឡា មី ឡា ។ ទ្រើត តើល ផាអ្សត់ ទីល និណោះ អាញ់ ចាក អែ
ប៉ាត់ ទៀក ហង អាញ់ អុះ ទីល អាញ់ កេះ ណាក កេះ សាំងគីរ
នៃវ អា ។ ទ្រើត រះ ណារ៉ូ ផាអ្សត់ អុះ ទីល ខៃ ទិ ខៃ កើត អីស ត្រៃ
តាប៉ុង ម៉ូ តាប៉ុត បាក ហោត អុះ ។ ពៀឡឹត តើល ផា អីស មី ។

ឡែង ណោះ មី អែ កា ចាក ឡាំ ប៉ាត់ ទៀក កេះ ណាក ដីរៗ
តាទិច ហង ។ ជាឌី ទីល ខែ ទិ ខែ កើត ពៀឡឺត ទ្រង បើក កា ត្រៃ

តាប៉ុង ម៉ូ តាប៉ុង បាក តាទិច ហង ។ អែ ត្រៃ តូងៗ អី មី ញ៉ា អូ
ហាវ សា តាប៉ុង ម៉ូ តាប៉ុង បាក អិស អា ។ ម៉ោញ ទ្រុ ឡឺង ណោះ

បីបី ម៉ី អែ ហាវ សា តាប៉ុង ម៉ូ តាប៉ុង បាក ដីៗ តាទិច ហង ។
 រ៉ប់ ខែៗ នីណោះ លើយ ហង ។ ឡែង ឡឹង ណោះ ពៀឡឹត អូ
 អត់ សាំរាញ៉ូ កេះ កា ងាញ៉ូ ផា បះ រ៉ៃ ផា ទី ប៉ាណូស អ្ន ប៉ាន់តោ
 ម៉ី អាញ៉ូ ប៉ាឡែ រត ញ៉ា អែ ប៉ាណាប ប៉ាប ប៉ិន ពុប អា រ៉ៃ ។ ផាឡិ
 ទី ប៉ាណូស កាម៉ាក់ ម៉ោញ ដូរ ឡឹង ស្រុក អន់ទៀត សិច ទ្រិត
 ដេល ។ អែ ឡាំ ចា ចាក ប៉ាក់ ហិ ពៀឡឹត ។ ទីល ប៉ាក់ ណោះ
 អែ ផា ណាង អាញ៉ូ ប៉រ ទី ប៉រ រង អិស ចែ ប ណាង ? ។ ពៀឡឹត
 តើល ហិ ម៉ី ! អាញ៉ូ អែ ថុក អែ ញ៉ាក ប៉ាណាប ប៉ិន ។ អាញ៉ូ អែ
 លូ ម៉ី អាញ៉ូ កេះ ណាក កេះ សាំងគីរ អូត អិស អូ ចែ ត័ ម៉ី អិះ
 ដក់ កា អិស ប៉ិច កា អាញ៉ូ អូ យីត អុះ អាញ៉ូ ចឹង តង់ អិស អន់
 រ៉ាវ៉ាច់ សារ ប៉ាណាប ប៉ាប ប៉ិន អា ។ ឡែង ណោះ ពៀឡឹត លូ
 ទ្រិត កា ប៉ាញ៉ូសង់ ប៉ាញ៉ូសា ទី គួប អន់ខ្មែ ហង ។ កេះណោះ
 ទ្រិត ប្រើ ពៀឡឹត ត្នៃ តាប៉ុង ម៉ូ តាប៉ុង បាក ម៉ាក់ អែ ម៉ី អិស
 ហាវ សា ប៉ាក់ បើក ។ ទីល នីណោះ ពៀឡឹត កា ត្នៃ តាប៉ុង ម៉ូ
 តាប៉ុង បាក តាទិច ហង ។ ពៀឡឹត ត្នៃ តាប៉ុង ត្នង់ៗ កាតាំង

ទីល មី អែ ។ មី អែ កា ហាវ សា តាទិច ហង ។ ទ្រីត ក្លោ
ពៀឡឺត អែ ឡាំ ក្រាបំ កោះ ណាក ហា ទ្រង អែ យើយ ហាវ សា
តាប៉ង ។ ម៉ោញ ទ្រុ ឡែង ណោះ ជាឌី ប៉ប ណាក ណោះ ហាវ
សា ដីរៗ តាទិច ហង ។ ទ្រីត តាឡូះ កោះ អង់កូ ណាក ណោះ
កតាចំ ប្រីត ។ ឡាកោ ណាក ណោះ តាហ្វាល់ ឡឺ ប៉ាត់ ទៀក ។

បើង កល់ ណាក ណោះ ទ្រើត អ្សក់ សីត អន់ ពីង អន់ទ្រៀ គួង
ប៉ាត់ រោង ។

អន់តិត ឡឹង ណោះ ពូ អែត ពូ សង់ ពីង រោង ។ ជាឌី ម្ហូត ពៀរ៉ាពូ
ពៀរ៉ាកាំង ក្បាំង កំហៃ កែ អន់តើប អន់ខ្មៃ ត្រៃ តាប៉ុង កាណុង
រោង។ តឹង រ៉ាតូង អិ រ៉ាអិត អន់ខ្មៃ ត្រៃ អន់ទ្រេ ទីះ អន់ទ្រៀ
រ៉ាថើត តាប៉ាំង កល់ ដោះ ។ ជាឌី តាប៉ាំង កល់ ដោះ ជាពៀរ តាល់
អន់តើស អន់ទ្រៀ អាញ់ អា ? ម្ហូត ពៀរ៉ាពូ ពៀរ៉ាកាំង ក្បាំង
កំហៃ កែ អន់តើប តើល ជា ពៀរ ថឹង អន់តើស អិស ញីន អា
ពៀរឡឹត ឡឹង ហិ តោ ឡាំ អន់តើស អិស ណោះ ។ ប៉ាត់ ទីល
ទងតិត កាម៉ាំង តាប៉ាំង កល់ ដោះ ណោះ កា តាហ្វាល់ ឡាំ ប៉ាត់
ហិ ពៀរឡឹត ណោះ តាទិច ។ ពៀរឡឹត អំប៉ញ់ ជាពៀរ ណោះ ហះ ?
តាប៉ាំង កល់ ដោះ តើល ជា អាញ់ ពីះ ចាក ដោយ ប៉ាត់ អិស ។
ពៀរឡឹត តើល ជា ញ៉ា អូ ហាវ ពីង ហិ អា អុះមី ។ ញ៉ា អែ ហះ
តេះ ហះ តាម ឡាក់កា អូ ត្រត់ ប៉ាណូស អូ ត្រត់ ឡោ ។ ទីល

និណោះ តាប៉ង កល់ ដោះ ណោះ កា ហាវ វៃអូ ពីង ហិ តាទិច
ហង ។ ពៀឡឺត អន់ទីប ហត់ អន់ទីប ព្រែក កា រត់ តាប៉ង កល់
ដោះ ណោះ ។ ប៉ែង ប្លាន់ ម៉ាំង ឡឺង ណោះ បត់ ទីល អន់តិត
ម៉ាំង តាប៉ង កល់ ដោះ កា ម៉ាច់ កេះ ប៉ាណូស ។ វៃអិ ជីវ
ឡាឡោង សាត់ ពៀឡឺត ទ្រង អង្រើម ។ ពៀឡឺត ទ្រង អំប៉ុង
ផា ពៀ ដេ ពីះ ឡាឡោង ប៉ាឡែវ ឡាឡោង ប៉ាអ៊ីល អាញ់ អា
? អំប៉ុង កា អាញ់ ទី ក្លោ តាប៉ង កល់ ដោះ ។ ឡែង ណោះ បក់
ឡាឡោង កា ហាវ ពីង ហិ កាប ផា បះ ណាង អាញ់ បិច ប៉រ ទី
ប៉រ រង អិស ចៃ ប ? ។ ពៀឡឺត តើល អូ អូ បិច កេះ មី អាញ់ ទី
គួប ទី ក្រៀ កេះ យ៉ះ អិក យ៉ះ ចិន ក្លោ អាញ់ ហង មី ។ កាម៉ាក់
ណោះ តើល ផា អាញ់ អា ហង តាប៉ង កល់ ដោះ ផា អិស អូ
សៀ ញ៉ា អូ ហៃ សានប ។ ផាឌី ពៀឡឺត ឡា សាប៉ាត់ តាប៉ង
កល់ ដោះ ប៉ប វាញ់សូប តាទិច ។ ឡែង ណោះ ពៀឡឺត កា ទី
ពុត ទី ពៀក ហោក រត់ កាខាក់ កា ក្លោ វៃអិ អូ ម៉ាច់ កេះ ប៉ាណូស
ដាត់ ឡាយ៉ាម ។ កេះណោះ តាប៉ង កល់ ដោះ ផា អ្សត់ អិស

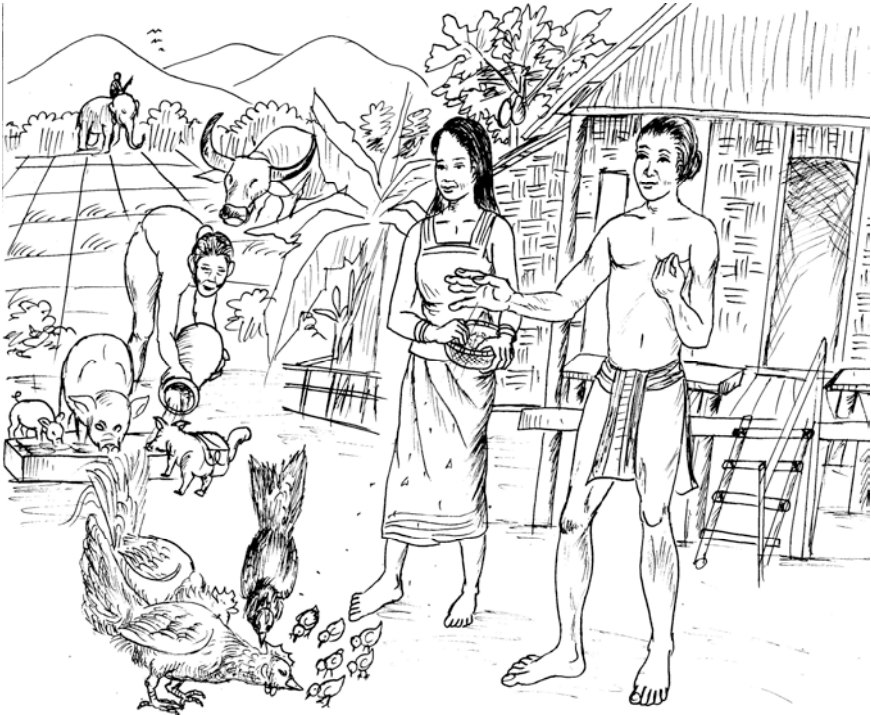

ប្រើ ពី អីស កោះ អង់ហ្គោ ម៉ោញ អញ្ចុសិច អ្នះ គ្រូ ម៉ោញ
រុំពិល អំព្យល ម៉ោញ តើម ម៉ាត់ ពិន ជីវ ហុំ ដាវ យ៉ាង ទៀ ។
ម៉ាង ណោះ អន់ខ្មែ អ្នែ រល់ អ្នែ កាកីក គួប អន់ខ្មែ ហង ។ តារ
កាំលី តាប៉ាង កល់ ដោះ កាម៉ុត អ្នែ កាណុង សានប កល់ ដោះ អ៊ែ
ទៅ ។ ព្យេឡឺត រះ លូ ពី អ៊ែ ពី ញ៉ា តាប៉ាង កល់ ដោះ ណោះ

ប្រើ អាញ់ រះ លូ អ៊ីស ប្រើ អ៊ីស កោះ អង់ហើវ ម៉ោញ អញ់សិច
 អ្នះ គ្រុច ម៉ោញ រ៉ាពីល អំព្យល ម៉ោញ តើម ។ វីត កល់ កាណា
 កាតាំង ពៀឡឺត រះ នីណោះ អើ កា ឡាំ ណាំង កោះ តាទិច ។
 កេះ កោះ កេះ ញ៉ា វីត កល់ កាណា សិត ជីន អន់ កា ពៀឡឺត ។
 ទីល ប៉ាត់ ហិ វីត កល់កាណា ផា ហាត់ ណាង អ៊ីស ផា បិច កា
 អង់ហើវ គ្រុច អំព្យល អា ពៃ ។ ពៀឡឺត អ្យក់ អន់ដាប់ កា អើ
 ពីង ហិ ។ ម៉ាំង ណោះ តាប៉ាំង កល់ ដោះ រះ សារ លូ ពៀឡឺត ផា
 ពៀ កាំលី ទៀ ពិន ជីវ ហុំ អិះ ? ពៀឡឺត តើលអិះ ! អ្យត អ៊ីស អូ
 អូ ចាក ត័ ? ។ តាប៉ាំង កល់ ដោះ តើល ផា អូ អូ កា ញ៉ា អាញ់
 ចឹង តាហ្វាល់ ពួយ អ៊ីស អន់តិត ។ តារ កាំលី អន់ខៀ ជីវ ហុំ តាទិច
 ។ ទីល ប៉ាត់ ទៀក តាប៉ាំង កល់ ដោះ ផា អ្យត អាញ់ ហុំ បែង
 អន់តើ តោ អាញ់ ហោត ។ ពៀឡឺត តើល នៃត ញ៉ា អ៊ីស
 កាម៉ាក់ ហុំ ប៉ាត់ អន់តើ ។ ខ្មែង ណោះ តាប៉ាំង កល់ ដោះ
 កាម៉ាច់ កេះ ប៉ាណូស កេះណោះ អើ ប៉ាឡង់ អ្នាត សានប ពីង
 ទៀក ។ ពៀឡឺត ផះ ចឹង អង់កុញ អោះ ទៀក ផាឌី ប័ប តាប៉ាំង

កល់ ដោះ ណោះ ឡង់ ប័ប អំប័ប ។ អើ កា តាយុប ឡាំ រ៉ុប ក្លោ
 អើ ។ តាប៉ង កល់ ដោះ ផា ជៃ តាយុប ហង អា អាញ អា ។
 ពៀឡឺត អូ កាតាំង ខំ កា តាយុប អន់ តាន់ ។ ផាឌី ទីល ប៉ត់
 ណោះ អើ សាប៉ត់ តាប៉ង កល់ ដោះ រ៉ាញ់ស្ងប់ តាដោះ អូ ទី ញ៉ា
 ។ ឡែង ណោះ ពៀឡឺត កា ហាវ ប៉ត់ ចារ អើ ទៅ ។ ផាឌី ប័ប
 តាប៉ង កល់ ដោះ ណោះ ម៉ាច់ កេះ ប៉ាណូស ដាត់ ឡាយ៉ាម ខាក់
 ។ ប៉ាណូស បក់ ឡាច់ ឡឹង តាប៉ង កល់ ដោះ ណោះ កាប
 ផា នៃត អាញ អើ ដេល អិស អំពៃ ញ៉ា អិស អូ កាតាំង
 ? ពៀឡឺត តើល ផា អាញ អូ ទី កាតាំង អុះ ខង អើ យឹង ទៀក
 តាឡាម ។ កេះណោះ អន់ខៀ កា ហុំ ម៉ោច អ្នាត់ ឡាកោ អន់ខៀ
 ដាត់ ឡាយ៉ាម ខាក់ ។ កេះ ហុំ កេះ ញ៉ា កេះ អន់ខៀ កា ហាវ
 ឡឹង ទៀក សិត ប៉ត់ ហី ។ ទីល ប៉ត់ ស្រុក សូ ក្លាល់ អិរ កាតត
 កា អន់ខៀ ខង អន់ខៀ ដាត់ ឡាយ៉ាម ហ្និត ឡឹង ពូ ។ កាំឡាំង
 ស្រុក តេះ ឡាំ ហៃ អៀង ខាក់ ។ ឡែង ណោះ ម្នត ពៀរ៉ាពូ
 ពៀរ៉ាកាំង ក្យាំង កំហៃ កែ អន់តើប ចាណឹង ពៀឡឺត ខាក់ ។

អន់ខ្មែរ ត្រូវ ប៉ាស្យាប កាប សាត់ កា ណាង ព្យៀត ។ ឡែង
ណោះ ពូ យីត ប៉ាញ់សង់ ប៉ាញ់សា ទ្រីត លូ ព្យៀត ណោះ ។
អន់តីត ឡឹង ណោះ អន់ខ្មែរ ទី គន ទី សោ អ្នែ សាណុក ស្លាក
លើយ ។ អន់ខ្មែរ កើត ប្រើ កើត ប្រឹង ទី ហិ ក្រាន ។ ទី កាប៉ូរ
ប៉ាញ់ ស្រែ សាតែ ប៉ាញ់ សាំប៉ាវ អ្សរ ប៉ាញ់ វ៉ាជៀវ ។ កាប៉ូរ វ៉ាខក់

រ៉ក់ រ៉ាខោង ទី ទុច ញុង គងការឿង ម៉ុត ម៉ៃ ម៉ុត កោប អៀង
ដូរ ខាក់ ។

Prepared for first online distribution in March 2015 by

អង្គការសហការអន្តរជាតិកម្ពុជា
International Cooperation Cambodia
P.O. Box 612, Phnom Penh, Cambodia
Tel: 092-469-934 / 075-974-029
info@icc.org.kh
<http://www.icc.org.kh>

This work is dual licensed under either of these Creative Commons licenses:

- Attribution-ShareAlike 4.0 International License.(Cc-BY-SA) To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.
- Attribution-NonCommercial-ShareAlike (CC BY-NC-SA) To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.